

ÀGATA: Jo et vui creure... Jo t'haig de creure: tu ets per mi i jo
sóc per tu tota, tota.

PERE MÀRTIR: L'un per l'altra per sempre.

ÀGATA: Doncs anem's-en d'aquí, que la Mariona m'espanta; i
no hi tornem mai més.

PERE MÀRTIR: Sí, anem's-en, anem's-en.

ESCENA X

ÀGATA, PERE MÀRTIR, BALTASANET, *després* CATARINA i MA-
RIONA

BALTASANET (*de la dreta*): Pere Màrtir, ja estic de tornada!

PERE MÀRTIR: Baltasanet, què us ha dit el senyor rector?

BALTASANET: Que està per vosaltres: i que ell ho enllestirà tot, i
us casarà, si de cor ho voleu.

ÀGATA: A nosaltres?

PERE MÀRTIR: I sí, Àgata!

BALTASANET: Veniu amb mi, que ara podreu parlar-li.

*(La Catarina va baixant l'escala; la segueix la Ma-
riona procurant que no la vegin.)*

PERE MÀRTIR (*a Àgata*): I a ningú del poble res, fins que sigues
la meva dona.

ÀGATA: I jo que voldria que tot lo món ho sapigués, Pere Màr-
tir!

PERE MÀRTIR: No, Àgata, després. (*S'atura ell, un sol instant, a
recollir la gorra d'en terra.*) Anem per Déu!

ÀGATA (*tot sortint*): Baltasanet, que encara m'enganya? Ai, pot-
ser sí que m'enganya!

BALTASANET: No, Àgata!

PERE MÀRTIR: Anem!

*(En Pere Màrtir seguia a l'Àgata quan la Catarina el
vol aturar.)*

CATARINA: Pere Màrtir...

PERE MÀRTIR (*amb despreci, sense aturar-se*): Ja vinc, ja vinc,
Àgata.

MARIONA (*posant-se-li davant, ràpid*): És que sóc jo que et
parlo.

PERE MÀRTIR: Doncs ni per tu. I aparta't.

CATARINA (*anant-se'n de pressa*): (Jo amb l'Àgata.)

ESCENA XI

MARIONA, PERE MÀRTIR

MARIONA (*privant-li el pas*): Jo vui saber a on vas!

PERE MÀRTIR: A fugir del poble i de tothom.

MARIONA: No, que jo deixo córrer a l'oncle i et segueixo.

PERE MÀRTIR: Tu et quedes aquí; i adéu!

MARIONA (*anant a sortir també*): No; que vaig a dir al rector que sóc la teva amistançada!

PERE MÀRTIR (*investint-la furiós*): Que tu calles!

MARIONA (*fugint de Pere Màrtir*): I ara mateix ho crido. (*Crida.*)
Veni tothom, que jo he sigut del Pere Màrtir!

PERE MÀRTIR: Que t'escanyo! (*Tirant-se-li a sobre de la Mariona per a que calli i impedir que el segueixi.*)

MARIONA: Ara ja et tinc, i no fugiràs! (*La Mariona entrellaça les mans darrera el coll de Pere Màrtir perquè no la deixi.*)

PERE MÀRTIR: Si em fas fàstic, que només vui a l'Àgata!

MARIONA: No hi aniràs; que no m'arrenques d'aquí!

PERE MÀRTIR: Deixa'm anar! Remaleïda!

MARIONA: No! No!

(*Segueix Pere Màrtir bregant per desfer-se de la Mariona.*)

ESCENA XII

ÀGATA, MARIONA, CATARINA, PERE MÀRTIR, *després* FILOMENA, LLUÏSETA, BALTASANET, MÒLLERA, RUFET, *i altres homes i dones. Al presentar-se Catarina i Àgata, la Mariona estarà de cara a elles veient-les tot seguit. En Pere Màrtir estarà d'esquena i no sap que hi hagi l'Àgata.*

CATARINA (*a Àgata, rient*): Mira-te'l; amb la Mariona!

ÀGATA: L'abraça! M'ha enganyat! (*Corre a agafar la fitora.*)

MARIONA (*rient fort*): (L'Àgata.)

CATARINA (*a l'Àgata, rient*): S'estimen! S'estimen!

PERE MÀRTIR (*a Mariona*): Deixa'm!

(*Sense poder-se despendre d'ella.*)

MARIONA (*per l'Àgata, sempre rient*): Ens estimem! Ens estimem!

ÀGATA (*a Pere Màrtir*): Ah, lladre! Té! I more't! (*Clavant-li per l'esquena la fitora.*)

PERE MÀRTIR: Ah! Jesús! (*Cau a terra.*)

CATARINA (*ficant-se a casa seva*): (Gràcies, Àgata!)

ÀGATA (*rient estrepitosament*): Riem tots, ara! Riem força!

MARIONA (*amb horror*): Correu!

- PERE MÀRTIR: Ai, Àgata! Contra mi, tu?! Què has fet!
- ÀGATA (*seguint rient*): M'he revenjat! Quina alegria! Ja estic revenjada! (*La seva riallada acaba amb gemec.*)
- MARIONA: Ella t'ha mort, ella, Pere Màrtir! (*Acostant-se a Pere Màrtir rabiosa.*)
- PERE MÀRTIR: No, no t'acostis; que jo no et vui a tu, que jo només vui a ella! L'Àgata, l'Àgata és meva!
- ÀGATA: Tu a mi!? Doncs era veritat! Oh! Què he fet!
- PERE MÀRTIR: T'estimo a tu, a tu sola! (*Ella s'hi abraça.*) I jo venia a trobar-te! Déu meu! (*Mor.*)
- MARIONA: Veniu! Correu!
(*Ve gent del poble. Un dels primers d'arribar, és en Baltasanet. Vénen també Rufet i Mòllera.*)
- ÀGATA (*fent un crit*): Ah! Jo no vui que moris, que ets meu! (*A la gent que s'hi acosta.*) Deixeu-nos, mala gent! Això és meu! És la meva vida! Vosaltres ja ho teniu tot, lo del món i del cel: jo només tinc an ell!
- BALTASANET: Al Pere Màrtir!? Si ja és mort!
- ÀGATA: Ah! (*Cridant-lo com boja.*) Pere Màrtir!
(*Se sent repicar un instant i al lluny les campanes.*)
- BALTASANET: I toquen per vostre casament!...
- ÀGATA (*plorant amb ràbia*): I jo l'he mort! Jo l'he mort! (*Amb crit fort, encarant-se amb la Mariona, plorant rabiosa.*)
Ah, no! Pere Màrtir!
- MARIONA: Heretge! Mala sang! Sí, sí: l'has mort tu mateixa!
- ÀGATA: Sí, sí, jo, sí: i al matar-lo ha quedat per a sempre meu!
I tu t'has quedat una perduda; sola, mes rica, rica, sí, mes dintre de l'or, bagassa, bagassa! bagassa!...
- MARIONA (*sense haver-la deixat acabar*): Malagraïda, que m'ho deus tot, que fins la vida la deus als meus pares!
- ÀGATA: La meva vida! Si no te la vui la vida! Aparteu-vos!
- POBLE: No! Atureu-la!
(*Van corrent darrera d'ella sens poder-la aturar.*)
- ÀGATA (*corrent roques amunt*): Fora tothom! Deixeu-me!
Maleït siga el dia en què em va recollir aquesta terra!
- BALTASANET (*i altra gent*): Atureu-la! Atureu-la!
- ÀGATA: Pares! Ja torno! Mare! Pare! (*Se llença al mar. Xiscla d'esglai de tothom.*)
- BALTASANET: Senyor, misericòrdia!
(*La Mariona estarà apoiada en la barana de l'escala amagant la cara en les mans. En Pere Màrtir haurà quedat mort al mig sol. Comença a enrogir-se l'horitzó anunciant el dia, i les campanes tornen a tocar a festa mentres cau el teló.*)